

Electronic Currency in Terms of Modern Economic and Legal Challenges

Maia Chechelashvili

Doctor of Economics (Ph. D.)

Associate Professor of Georgian Technical University

Giorgi Topuria

Doctoral Student at Georgian Technical University

DOI: <https://doi.org/10.52340/gbsab.2023.01.03.01>

Abstract. The article provides a brief excursion into the development of cryptocurrencies and presents the theoretical content of a new type of digital money. Today, there is no unified interpretation of cryptocurrency in the world. The history of the origin of crypto-currencies, their distinguishing features from ordinary currency, their legal status, specifics of use, and the attitude of the governments of different countries towards them are characterized. The article highlights the most important features of cryptocurrency, such as decentralization, anonymity, and lack of guarantees. Two possible scenarios for the development of crypto-currency in Georgia are proposed: prohibitive and regulatory. It is noted that cryptocurrency should not be banned, but should be studied first and then regulated.

Keywords: Cryptocurrency; Bitcoin; government regulation; Legislative design of the cryptocurrency market.

ელექტრონული ვალუტა თანამედროვე ეკონომიკური და სამართლებრივი გამოწვევების
თვალსაზრისით

მაია ჩეჩელაშვილი

ეკონომიკის დოქტორი (Ph. D.)

საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ასოცირებული პროფესორი

გიორგი თოფურია

საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის დოქტორანტი

აბსტრაქტი. სტატიაში მოცემულია მოკლე ექსკურსი კრიპტოვალუტების განვითარებაში და წარმოდგენილია ციფრული ფულის ახალი ტიპის თეორიული შინაარსი. დღეს მსოფლიოში არ არსებობს კრიპტოვალუტის ერთიანი ინტერპრეტაცია. შესწავლილია კრიპტოვალუტების წარმოშობის ისტორია, ჩვეულებრივი ვალუტისგან განმასხვავებელი ნიშნები, დახასიათებულია მათი სამართლებრივი სტატუსი, გამოყენების სპეციფიკა და მათ მიმართ სხვადასხვა ქვეყნის მთავრობების დამოკიდებულება. სტატიაში აღინიშნება კრიპტოვალუტის ყველაზე მნიშვნელოვანი მახასიათებლები, როგორცაა დეცენტრალიზაცია, ანონიმურობა და გარანტიების არარსებობა. შემოთავაზებულია საქართველოში კრიპტოვალუტის ირგვლივ მოვლენების განვითარების ორი შესაძლო სცენარი: ამკრძალავი და მარეგულირებელი. აღნიშნულია, რომ კრიპტოვალუტა არ უნდა აიკრძალოს, არამედ უნდა იქნას ჯერ

შესწავლილი და შემდეგ დარეგულირებული.

საკვანძო სიტყვები: კრიპტოვალუტა; ბიტკოინი; მთავრობის რეგულაცია; კრიპტოვალუტის ბაზრის საკანონმდებლო დიზაინი.

შესავალი. კრიპტოვალუტების მიმართ დამოკიდებულება სხვადასხვა ქვეყანაში განსხვავებულია კრიპტოვალუტების მიმოქცევაში არასრული სიცხადის გამო, რადგან კრიპტოვალუტების გამოყენება ხშირად ასოცირდება თაღლითურ სქემებთან, ჩრდილოვანი სექტორის დაფინანსების შუამავლებთან, ტერორიზმთან და ნარკოტრაფიკთან.

იმისდა მიუხედავად, რომ კრიპტოვალუტა მხოლოდ 2008 წელს გამოჩნდა, მისი საფუძველი ჩაეყარა გასულ ათასწლეულში, კერძოდ 1992 წელს cypherpunks-ის მიერ - ადამიანების არაფორმალური ჯგუფი, რომელიც ძირითადად დაინტერესებულია კრიპტოგრაფიით და ავლენს გარკვეულ ინტერესს გადახდების ანონიმურობის შენარჩუნებით. პირველად 1993 წელს ამერიკელმა პროგრამისტმა ერიკ ჰიუზიმ გამოაცხადა გადახდების კონფიდენციალური განხორციელების შესაძლებლობა სპეციალური სისტემის გამოყენებით - მრავალსაფეხურიანი დაშიფვრა. მომდევნო წელს (1994) Intel Corporation-ის ცნობილმა ამერიკელმა მეცნიერმა და ინჟინერმა ტიმოთი მეიმ გამოქვეყნებულ სტატიაში "კითხვები და პასუხები Cypherpunk-ის შესახებ" აღწერა ასეთი სისტემის ყველა დადებითი და უარყოფითი მხარე, მათი დაშიფვრის გზით მიუკვლევადი ტრანზაქციების უსაფრთხოება. , განხორციელდა ტრანზაქციის მონაწილეებს შორის შუამავლების გარეშე. ამისათვის საჭირო იყო საბანკო სექტორის გვერდის ავლით ახალი ანგარიშსწორების მექანიზმის შექმნა. კრიპტოვალუტის კონცეფცია სახელწოდებით "b-money" პირველად აღწერილია 1998 წელს, მისი ავტორი იყო Wei Dai, რომელმაც არსებითად შესთავაზა ანონიმურ მხარეებს შორის შეთანხმების პირობების შესრულების რეალური გზა.

ფაქტობრივი კრიპტოვალუტა „ბიტგოლდი“ შემოგვთავაზა ნიკ საბომ 2005 წელს, როგორც მარტივი, ციფრული გადახდის საშუალება, რომელიც მოითხოვს „მუშაობის მტკიცებულების“ ალგორითმის შესრულებას, ჰალ ფეინის იდეის სესხება - „ციკლური მუშაობის მტკიცებულება“. RPOW სერვერის აპლიკაცია. ამჟამად ავსტრალიურმა მედიამ გაავრცელა ინფორმაცია, რომ ამ რეგულაციური ტექნოლოგიის ავტორი ავსტრალიელი მეწარმე კრეიგ სტივენ რაიტია, რომელმაც უკვე წარმოადგინა

ბიტკოინების ავტორის მტკიცებულებები. ”მე ვითამაშე მთავარი როლი ამ საქმეში, მაგრამ მე სხვა ადამიანები მეხმარებოდნენ”, - თქვა რაიტმა და მათ შორის მოიხსენია კრიპტოგრაფი ჰალ ფინი. „ბიტკოინის საზოგადოების გამოჩენილმა წევრებმა და კრიპტოვალუტის განვითარების მთავარმა გუნდმა ასევე დაადასტურა რაიტის განცხადება“, - წერს უცხოური მედია. ავსტრალიის ხელისუფლების ოფიციალური ინფორმაციით, რაიტი არის ორი IT კომპანიის, Hotwire-ისა და Panopticon-ის დირექტორი, ორივე მათგანი რეგისტრირებულია მისი სახლის მისამართზე სიდნეიში.

2008 წლის ბოლოს სატომო ნაკამოტომ აღწერა და გამოაქვეყნა ბიტკოინის ზოგადი პრინციპები, ხოლო 2009 წლის 3 იანვარს მან გამოუშვა სისტემის კოდი და დაიწყო ბლოკის ჯაჭვმა მუშაობა, თანამედროვე მაინერები აგრძელებენ მასთან მუშაობას, რომელთა საქმიანობაც მიმართულია. გამოშვებული ვალუტის შენარჩუნებაში, კრიპტოვალუტაში საკომისიოს მიღებისას.

თავდაპირველად ბიტკოინებით დაინტერესდნენ მხოლოდ მათემატიკოსები, კრიპტოგრაფები და ადამიანები, რომლებიც ძალიან გატაცებულნი იყვნენ კომპიუტერული და ქსელური ტექნოლოგიებით. თავდაპირველად, ბიტკოინები უბრალოდ ემსახურებოდა ელექტრონული ფულის არსებობისა და ბრუნვის შესაძლებლობის მტკიცებულებას, რომელსაც არ გააჩნდა რეალური მხარდაჭერა. ბიტკოინებს ხშირად ადარებენ ოქროს: ოქროს მსგავსად, „ბიტკოინის მოპოვება რთულია, მისი რაოდენობა შეზღუდულია და მაინინგის შრომის ინტენსივობა მხოლოდ დროთა განმავლობაში იზრდება“. ”ნამდვილად, ა.მ. ნოვიკოვის თქმით, კრიპტოვალუტა აერთიანებს ზოგიერთ იმ თვისებას, რომელიც ასე ფასდება ძვირფას ლითონებში: გაყოფა, დიდი ღირებულების განსახიერება, უსაფრთხოება, მთავრობასთან ან სხვა ცენტრალიზებულ ინსტიტუტებთან კავშირის არარსებობა. ამავდროულად, ბიტკოინს აქვს უპირატესობები, უნივერსალური ეკვივალენტის ფუნქციების შესრულების თვალსაზრისით, ოქროსთან შედარებით: ძირეულად განსხვავებული ხარჯები შენახვისა და ტრანზაქციებისთვის“ (ნოვიკოვი, 2015). 2009 წლის მესამე კვარტალში 1 BTC = 0.8 ცენტი. ამ მომენტიდან დაიწყო ბირჟაზე ვაჭრობა, რომელიც აღმავლობითა და ვარდნით, გახმაურებული გაკოტრებითა და წარმატებული პროექტებით გამოირჩეოდა. ბიტკოინებით გადახდასთან დაკავშირებული ტრანზაქციები თავდაპირველად იშვიათი და სპორადული იყო. ყველაზე ცნობილი და ხშირად მოყვანილი მაგალითია ორი პიცის ყიდვა 10000 BTC-ად, რომელიც მოხდა 2010 წლის მაისში (2010 წლის ფასებში 25 აშშ

დოლარის ექვივალენტი).

კრიპტოვალუტების იურიდიული სტატუსი მნიშვნელოვნად განსხვავდება ქვეყნიდან ქვეყანაში. ზოგიერთ ქვეყანაში ბიტკოინის, როგორც გადახდის საშუალების გამოყენებით ტრანზაქციები ოფიციალურად დაშვებულია. ცნობილი ფაქტია, რომ 2015 წლის 22 ოქტომბერს ევროპულმა სასამართლომ გამოსცა ოფიციალური განჩინება, რომ „ფიდუციურ ვალუტაზე გაცვლითი ოპერაციები თავისუფლდება დღგ-სგან, მაგრამ კანონი ასევე განმარტავს, რომ დღგ ვრცელდება საქონლის მიწოდებისა და მიწოდების გადასახდელეზე. მომსახურება. სასამართლომ რეკომენდაცია გაუწია, რომ ევროკავშირის ყველა ქვეყანამ კრიპტოვალუტა გამორიცხოს დაბეგვრას დაქვემდებარებული აქტივების სიიდან“.

მსოფლიოში კრიპტოვალუტის გამოყენების თავისებურებების შესახებ

ევროკავშირის (EU) არ მიუღია კონკრეტული კანონმდებლობა ბიტკოინის, როგორც ვალუტის სტატუსის შესახებ. 2012 წლის ოქტომბერში ევროპის ცენტრალურმა ბანკმა გამოაქვეყნა მოხსენება ვირტუალური ვალუტის სქემების შესახებ, რომელიც ეხება ბიტკოინის სისტემას და მოკლედ ანალიზებს მის იურიდიულ სტატუსს ევროკავშირის არსებული კანონმდებლობით. 2013 წლის 13 დეკემბერს ევროპის საბანკო ორგანიზაციამ, ევროკავშირის სახედამხედველო ორგანომ, რომელიც პასუხისმგებელია ევროკავშირის ინსტიტუტების საბანკო, ელექტრონული ფულის რეგულირებისა და გადახდების შესახებ ინფორმირებაზე, გამოსცა გაფრთხილება ტრანზაქციებთან დაკავშირებული საფრთხის შესახებ, როგორცაა ვირტუალური ვალუტის შემენა, ფლობა ან ვაჭრობა (ლომოვცევი, 2014 წელი). ევროპის საბანკო ორგანიზაციის ინფორმაციით, ვინაიდან ბიტკოინის მიმოქცევას კანონი არ არეგულირებს, ბიტკოინის ბაზაზე მოქმედი ეკონომიკური სუბიექტები რეალური აქტივების დაკარგვის მაღალი რისკის ქვეშ არიან.

გერმანია. კრიპტოვალუტის, კერძოდ, ბიტკოინის, როგორც კერძო ფულის იურიდიული სტატუსის დადგენის შემდეგ, ქვეყანა უშვებს უნაღდო ანგარიშსწორებას (ბიტკოინებით) გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკაში.

ხორვატია. ხორვატიის ეროვნულმა ბანკმა დაადგინა, რომ კრიპტოვალუტის გამოყენება შესაძლებელია ლეგალურად ქვეყანაში, მაგრამ ის არ შეიძლება ჩაითვალოს ლეგალურ გადახდის საშუალებად.

იაპონია. დაიწყო და გრძელდება კრიპტოვალუტით ტრანზაქციების დაბეგვრის

სისტემის დახვეწა და მიმდინარეობს კრიპტოვალუტის ბაზარზე არსებული ვითარების დეტალური შესწავლა. ბიტკოინი, როგორც გადახდის საშუალება, დომინირებს კრიპტოვალუტის ბაზარზე.

ტაილანდი. კრიპტოვალუტების ეროვნულ ვალუტაში გაცვლა ნებადართულია, მაგრამ აკრძალულია ტრანზაქციები, რომელიც მოიცავს გადახდას კრიპტოვალუტით.

ჩინეთი. ჩინეთის მოქალაქეებისთვის ნებისმიერი ტრანზაქცია კრიპტოვალუტით დაშვებულია, ბანკის თანამშრომლებისთვის კი აკრძალულია. 2013 წლის 3 დეკემბერს ჩინეთის ცენტრალურმა ბანკმა, ასევე ზოგიერთმა სამინისტრომ და რიგმა კომისიებმა მიიღეს „ცნობა ბიტკოინის გამოყენების რისკებთან დაკავშირებული პრევენციული ზომების შესახებ“. ამ დოკუმენტში ბიტკოინს უწოდებენ სპეციალურ „ვირტუალურ სიკეთეს“ და ასევე კონკრეტულად აღნიშნულია, რომ, თავისი არსით, ბიტკოინი არ შეიძლება ჩაითვალოს ვალუტად და არ შეიძლება ეწოდოს ვალუტას და არ შეიძლება გავრცელდეს ბაზარზე. შეტყობინება კრძალავს ბიტკოინების გამოყენებას ფინანსური და გადახდის ინსტიტუტების მიერ, პროდუქციის ან მომსახურების ფასს ნებისმიერ კრიპტოვალუტაში, ბიტკოინების ყიდვას ან გაყიდვას, ბაზრის აგენტებისთვის ბიტკოინთან დაკავშირებული პირდაპირი ან არაპირდაპირი სერვისების მიწოდებას, მათ შორის რეგისტრაციას, ვაჭრობას, ანგარიშსწორებას. , კლირინგს და სხვა მომსახურებას. აკრძალვა ვრცელდება კრიპტოვალუტის, როგორც კლირინგ ინსტრუმენტად გამოყენებაზე, ბიტკოინების ვაჭრობაზე ჩინურ იუანზე და სხვა უცხოურ ვალუტაზე. შეტყობინება ბრძანებს უფრო მკაცრ კონტროლს ინტერნეტ ვებსაიტებზე, რომლებიც პასუხისმგებელნი არიან ბიტკოინის რეგისტრაციაზე, ვაჭრობაზე და სხვა სერვისებზე. განსაკუთრებით აფრთხილებს ბიტკოინის სისტემის გამოყენებით ფულის გათეთრებაში ჩართულ მხარეებს რისკების შესახებ.

აშშ. კრიპტოვალუტები განიხილება როგორც საკუთრება და ექვემდებარება საგადასახადო კანონებს. შეერთებული შტატები თავის პოზიციას იმით ხსნის, რომ ანონიმური გადახდები, როდესაც შეუძლებელია გადამხდელისა და მიმღების იდენტიფიცირება, არის ნაყოფიერი საფუძველი არალეგალური ოპერაციების განვითარებისთვის, რომელშიც ტერორისტული დაფინანსება შესაძლოა ბოლო ადგილზე არ იყოს. არაერთმა ექსპერტმა ზოგადად წამოაყენა ვერსია, რომ ბიტკოინი მთლიანად არის რაღაც ძლიერი კრიმინალური საზოგადოების პროექტი“ (ვატოლინა და დანილოვი, 2015). ბიტკოინის მიმართ ინვესტორების ინტერესი, განსაკუთრებით

ამერიკელების, იზრდება. 2015 წლის იანვრიდან მაისამდე ბიტკოინში 229 მილიონი დოლარის ინვესტიცია განხორციელდა - ინვესტიციების ნახევარი (მთელი პერიოდის განმავლობაში 2015 წლამდე) (447 მილიონი აშშ დოლარი). კალიფორნიის შტატის საკანონმდებლო ორგანომ გადაწყვიტა, რომ კრიპტოვალუტებით მომუშავე კომპანიების საქმიანობა ისევე დარეგულირდება, როგორც საბანკო საქმე“. ნიუ-იორკის საფონდო ბირჟა ითვლის ბიტკოინის ფასს (Bitcoin Base Index). აშშ-ს საქონლის ფიუჩერსების სავაჭრო კომისიამ (CFTC) გახსნა ბიტკოინის წარმოებულებით ვაჭრობის პირველი რეგულირებადი პლატფორმა და ასევე დაიწყო ბიტკოინის ფასის ინდექსის გამოთვლა.

შვეიცარია. ქვეყნის პარლამენტმა მიიღო გადაწყვეტილება: კრიპტოვალუტების უცხოურ ვალუტად დათვლა.

სინგაპური. ყველა ტრანზაქცია კრიპტოვალუტით რეგულირდება და კონტროლდება სახელმწიფოს მიერ. სინგაპურმა და ნორვეგიამ ბიტკოინების ვაჭრობა გაათანაბრეს პროგრამული უზრუნველყოფის და უბრალოდ ვირტუალური პროდუქტების გაყიდვასთან და, შესაბამისად, შესთავაზეს ასეთი ტრანზაქციების მოგების დაბეგვრა, რომელიც იბეგრება ოფიციალურად აღიარებულ ეროვნულ ვალუტაში.

ნორვეგია. კრიპტოვალუტები აღიარებულია, როგორც გაცვლითი აქტივი, მაგრამ არა როგორც ვალუტა.

ბულგარეთი. კრიპტოვალუტით ნებისმიერ ტრანზაქციაზე დაწესებულია 10%-იანი გადასახადი.

ბოლივია. ბოლივიის ცენტრალური ბანკის თანახმად, ვალუტა, რომელიც არ არის გამოშვებული ან არ კონტროლდება მთავრობის ან უფლებამოსილი ორგანოს მიერ, უკანონოა.

ეკვადორი. კრიპტოვალუტის გამოყენება აკრძალულია, რადგან ეროვნული ელექტრონული ფულის სისტემა დანერგილია.

შვედეთის NASDAQ OMX-ზე მიმოქცევაშია სკანდინავიური ბირჟის კუპიურები (BITCOIN XBT).

ბრაზილია. 2013 წლის 9 ოქტომბერს მიღებულ იქნა კანონი No12865, რომელიც იძლევა მობილური გადახდის სისტემების და ელექტრონული ვალუტების, მათ შორის ბიტკოინის შექმნის შესაძლებლობას. გარდა ამისა, ეს კანონი აწესებს გადახდის ინსტიტუტების მიერ ისეთი გადახდის ღონისძიებების გამოყენებას, რომლებიც შედის

ბრაზილიის გადახდის სისტემაში (Sistema de Pagamentos Brasileiro, SPB).

ასე რომ, სახელმწიფოების დამოკიდებულება კრიპტოვალუტების მიმართ ძალიან განსხვავებულია. სავალუტო სისტემის მარეგულირებლები ბევრ ქვეყანაში, მათ შორის დემოკრატიულად განვითარებულ ქვეყნებში, ეწინააღმდეგებიან კრიპტოვალუტების გამოყენებას მათ ტერიტორიაზე, რაც ამ მექანიზმს ანიჭებს ჩრდილოვანი კომპონენტის მაღალ ალბათობას. ქვეყნებში, სადაც დომინირებს, დ. აცემოლლუსა და დ. რობინსონის ტერმინოლოგიით, მოპოვების ინსტიტუტები, ინდივიდუალური კრიპტოვალუტები აკრძალული იყო მარეგულირებლის მიერ. ავსტრალიაში, გერმანიაში, ნიდერლანდებში, ახალ ზელანდიაში, სინგაპურში, აშშ-ს ზოგიერთ შტატში და სხვადასხვა ოფშორულ კომპანიებში, არსებობს რეალური შეზღუდვები, რომლებიც შეიძლება გადაიზარდოს ამკრძალავ ზომებში, როგორც ინდონეზიაში, ჩინეთში, რუსეთში და უკრაინაში. პირდაპირი ამკრძალავი ზომები გამოიყენება მხოლოდ ბოლივიასა და ეკვადორში. ბევრმა მთავრობამ აირჩია ლოდინის მიდგომა - ეს არის ევროკავშირის ქვეყნები, დიდი ბრიტანეთი, შვეიცარია, აშშ, კანადა, იაპონია და სამხრეთ-აღმოსავლეთ აზიის ქვეყნები. განვითარებული ქვეყნების უმეტესობა ადაპტირებს კანონმდებლობას ახალი ელექტრონული ფულის დასარეგულირებლად, რაც ნელ-ნელა მოარგებს ფინანსური ბაზრის ინოვაციას - კრიპტოვალუტას თანამედროვე რეალობასთან.

კრიპტოვალუტა - ყველა დადებითი და უარყოფითი მხარე

მკვლევარების აზრით, ამჟამად ყველა ტრანზაქციის ოპერაციების მხოლოდ 2%-ს ახლავს რეალური სასაქონლო ღირებულებების მოძრაობა. დარჩენილი ოპერაციები არის სპეკულაციური ოპერაციები აქტივებით, რომლებიც საბანკო სისტემას საშუალებას აძლევს გამოიტანოს სავალუტო რენტა. თუმცა, ტრანზაქციის ხარჯები ვერ იარსებებს ტრანზაქციის შემოსავლის გარეშე, რომელსაც ითვისებენ სხვადასხვა სახის ფინანსური ტრანზაქციის ინიციატორები.

ფულის ფენომენთან დაკავშირებით სხვადასხვა შეხედულება არსებობს: მაგალითად, გ. მანკიუ წერს: „ისინი გვთავაზობენ ფულად განიხილონ ის, რასაც ადამიანები აღიარებენ, როგორც გადახდის საშუალებად“ (Mankiw, 1999), 3. სამუელსონი: ფული არის „ხელოვნური სოციალური. კონვენცია“ (Samuelson, 1964), ფული ასევე ეხება საშუალებებს, რომლებიც გამოიყენება გამოთვლებში.

ბიტკოინის მახასიათებლები, რომლებიც განასხვავებს მას სხვა სახის

ელექტრონული და ქაღალდის ფულისგან:

1. ხელმისაწვდომობა და ცენტრალიზაციის ნაკლებობა. ბიტკოინის სისტემა არის კლიენტური პროგრამების (საფულეების) და ბლოკჩეინის მონაცემთა ბაზის (ბლოკჩეინი, ბლოკ-ჩეინ) კოლექცია. ბლოკჩეინი არის ბიტკოინის ყველა ტრანზაქციის სრულიად ღია და ხილული წიგნი.
2. გადახდების გამჭვირვალობა. ნებისმიერი გადახდის გავლის შესახებ ინფორმაცია, რომელიც არასოდეს წაიშლება მონაცემთა ბაზიდან, შეიძლება თვალყური ადევნოთ ელექტრონული ვალუტის მონეტებად გარდაქმნის თავიდან ბოლომდე. ბიტკოინის მისამართის გამოყენება შესაძლებელია ამ ადრესატის ყველა ტრანზაქციის თვალყურის დევნებისთვის.
3. ბიტკოინის სისტემაში მონაწილეობის არჩევა - ან ეს არის ოფიციალური Bitcoin Core კლიენტი, ან არის მსუბუქი მობილური საფულე, ან ტექნიკური საფულე დამატებითი დაცვის ხარისხით შესყიდვებისა და სერვისების გადახდისთვის.
4. ქსელის უკონტროლობა. არ არსებობს საკონტროლო ცენტრი, რაც ნიშნავს, რომ არ არსებობს ანგარიშის „გაყინვის“, დაბლოკვის ან გადახდის სრულად გაუქმების შესაძლებლობა. გარიგებები ყოველთვის შეუქცევადია. არის საკომისიოები, მაგრამ ისინი უმნიშვნელოა.
5. გამოთვლები ანონიმურია. ანგარიშის ნომერი არის დაახლოებით 34 სიმბოლოსგან შემდგარი სტრიქონი, მაგალითად: 2LQ9qma7dn9snSCyJQB4ZcN86biBtk3ee. ეს არის ერთგვარი კოდი, რომლის გადაცემაც შესაძლებელია.
6. ახალი ბიტკოინები შემოდის მიმოქცევაში, როგორც "ჯილდო" მათთვის, ვინც "მადაროს". „მანერების“ ამოცანაა ერთ ბლოკში ჩაწერონ ყველა ის ტრანზაქცია, რომელიც მოხდა ქსელში წინა გაცემის შემდეგ (საშუალოდ 10 წუთი) და „დალუქონ“ რთული კრიპტოგრაფიული ხელმოწერით. შემდეგი ბლოკი გამოითვლება წინას ხელმოწერის საფუძველზე, რაც უზრუნველყოფს გარიგების შეუქცევადობას. ასე აკავშირებს ბლოკები ერთმანეთს და ქმნიან ჯაჭვს - ბლოკჩეინს.
7. მაღალი ხარისხის დაცვა. დღეს ბიტკოინი არის დეცენტრალიზებული გამოთვლითი ქსელი, რომლის შესრულებაც 8-ჯერ აღემატება მსოფლიოს ყველა სუპერკომპიუტერის მთლიან გამოთვლით ძალას. ამ ქსელის კონტროლი მოითხოვს ასობით მილიონი დოლარის ხარჯებს.

კრიპტოვალუტების გაჩენა განპირობებულია ერთი მხრივ ინტერნეტის გაჩენით,

მეორე მხრივ კი კრიპტოგრაფიითა და კრიპტოვალუტების შესწავლით. არსებობდა მათემატიკური ალგორითმი, რომლის დახმარებითაც შესაძლებელი გახდა ინფორმაციის ერთმანეთთან გადაცემა საინფორმაციო ქსელის საშუალებით. ამ სისტემის გამოყენებით შესაძლებელი გახდა ნებისმიერი რაოდენობის ბიტკოინების გადატანა დისტანციაზე. დღეს ბევრი კრიპტოვალუტაა – ათეულობით, ან თუნდაც ასეულობით, მაგრამ ბიტკოინი სამართლიანად ითვლება კონკურენციის მიღმა.

ბიტკოინის სისტემის შესაქმნელად საკმაოდ დიდი თანხა ჩაიდო - მილიარდობით დოლარი. მნიშვნელოვანია, რომ ბლოკჩეინში შედიან როგორც დიდი ბანკები, ასევე მაღალტექნოლოგიური კომპანიები. კრიპტოვალუტის ბევრი მხარდამჭერი თვლის, რომ ბიტკოინი თანამედროვე მრავალდონიანი საბანკო სისტემის ალტერნატივაა. თეორიულად, საბანკო სისტემა შეიძლება შეიცვალოს უკონტროლო კომპიუტერული ქსელით, განსაკუთრებით ხაზგასმით აღვნიშნოთ, მხოლოდ თეორიულად.

ჩვენ არ ვაკლებთ დანაშაულის, ტერორიზმის, ზოგადად ჩრდილოვანი ეკონომიკის დაფინანსების რეალურ შესაძლებლობებს, სავარაუდოდ გადასახადებისგან თავის არიდებას და მსგავს ფენომენებს. ამ პირობებში სახელმწიფოს როლი ფუნდამენტური ხდება. ისინი, ვინც საუბრობენ კრიპტოვალუტის შემოდების მომხრეც და წინააღმდეგი, საკუთარ სარგებელს ატარებენ. და მხოლოდ სახელმწიფოს, გავლენის ინსტიტუციური ბერკეტების მეშვეობით, შეუძლია იმოქმედოს ამ დავაში მკაფიო არბიტრის როლში და მხოლოდ მას შეუძლია I-ების მოწყვეტა.

თქვენ შეგიძლიათ გამოიყენოთ კრიპტო სისტემა, რათა დაარეგისტრიროთ საკუთრების უფლება არჩევნებში ხმების დათვლისას. მეცნიერის თქმით, ასეთ რესტრუქტურისადაც ექნება ტექნიკური, ეკონომიკური, სოციალური და პოლიტიკური შედეგები და გაართულებს კორუფციულ კომპონენტს. დიახ, ეს მართლაც ასეა კრიპტოსისტემის გამოყენების მსგავს წინადადებებზე, საჯარო ადმინისტრაციისთვის, მაგრამ თუ ბიტკოინთან ტრანზაქციები სრულიად უპიროვნოა, მაშინ კორუფციის და ჩრდილოვანი კომპონენტის შემცირებაზე ფიქრიც კი არ შეიძლება. განსაკუთრებით აღვნიშნავთ, რომ ბიტკოინის წილი გლობალურ ფინანსურ სისტემაში საკმაოდ უმნიშვნელოა. მაგალითად, ბიტკოინის საბაზრო კაპიტალიზაცია 3,5 მილიარდი დოლარია, ხოლო აშშ-ს ფედერალური სარეზერვო სისტემის მონაცემებით, 2022 წლის მაისის მონაცემებით, M1 აგრეგატის კაპიტალიზაცია დაახლოებით 3 ტრილიონია.

დოლარი და M2 ერთეულისთვის თითქმის 12 მილიარდი დოლარი. ბიტკოინის ტრანზაქციის რაოდენობა დღეში 110–120 ათასია. შედარებისთვის, Visa-ს შეუძლია გაუძლოს წამში მინიმუმ 4070 ტრანზაქციას პიკური დატვირთვის დროს. ბიტკოინის გამტარუნარიანობის ლიმიტი დღეს არის 7 ტრანზაქცია წამში.

დასკვნა. აშკარაა ბიტკოინის კურსის არასტაბილურობა, რაც არ შეიძლება არ მიუთითებდეს გადახდის ამ საშუალების არასტაბილურობაზე. ამჟამად მიმოქცევაში დაახლოებით 15,5 მილიონი ბიტკოინია. ბიტკოინის ტრანზაქციები ძლივს აღემატება 300 მილიონ დოლარს, ხოლო SWIFT სისტემა ყოველდღიურად ამუშავებს 6 ტრილიონ დოლარს. ეს მაჩვენებლები მიუთითებს ბიტკოინის ბაზრის უმნიშვნელოობაზე, მაგრამ პრაქტიკაში, ბლოკჩეინის ტექნოლოგიის გამოყენების პოტენციურად შესაძლო სფეროების კვლევა და რაც მთავარია, მათი შესაძლებლობები. აპლიკაცია, აქტუალურია თანამედროვე პირობებში თანამედროვე საყოფაცხოვრებო პირობებში. ასეთი შესაძლებლობების გამოკვლევის მიმართულებები დამოკიდებულია სახელმწიფოს დამოკიდებულებაზე ამ პრობლემის მიმართ. ჩვენ დარწმუნებულნი ვართ, რომ სახელმწიფომ არ უნდა აკრძალოს (ეს არის უმარტივესი გზა) კრიპტოვალუტა, მაგრამ არ უნდა დაუშვას ეს ბაზარი გადავიდეს ჩრდილოვან სექტორში და სწრაფად მოძებნოს გზა, გამოიყენოს იგი გონივრულად და ეფექტურად, მათ შორის სოციალური სარგებლისთვის. აქ საჭიროა კონკრეტულად გავიგოთ, რომ აკრძალვა ვერაფერს მოაგვარებს, მაგრამ აუცილებელია საკანონმდებლო გზით უზრუნველყოს ამ ინოვაციის დანერგვა ფინანსურ ბაზარზე. თუ ნამდვილად დადგა მომენტი, რომ შეიძინოს ფუნქციონალური, გამჭვირვალე, იაფფასიანი, საჯაროდ ხელმისაწვდომი ფულადი ინსტრუმენტი, რომელიც აერთიანებს მთელ მსოფლიოს, მაშინ სახელმწიფომ უნდა გააკეთოს ყველა ღონე, რათა იურიდიულად გაიაზროს და ტექნიკურად მხარი დაუჭიროს ფინანსური ბაზრის ამ ინსტრუმენტის საქმიანობას, რათა მაქსიმალური იყოს სარგებელი და სარგებელი.

როგორ განვითარდება მოვლენები კრიპტოვალუტით საქართველოში - და რა არის ბიტკოინი, ამას დრო გვიჩვენებს. კრიპტოვალუტით მოვლენების განვითარების ორი შესაძლო სცენარი არსებობს. პირველი არის ვირტუალური ვალუტის სრული აკრძალვა საქართველოში, მაგალითად, ეკვადორში, ბანგლადეშში, ბოლივიასა და ყირგიზეთში. განსაკუთრებით აღვნიშნავთ, რომ თანამედროვე პირობებში ჩვენს ქვეყანას არ გააჩნია საჭირო ინსტრუმენტები, ტექნოლოგიები და კომპეტენციები

კრიპტოვალუტით ტრანზაქციების მაღალი ხარისხის შეფასებისა და კონტროლისთვის.

მეორე სცენარი ეფუძნება საქართველოში კრიპტოვალუტის ბაზრის საკანონმდებლო დიზაინს. ამ გზის წარმატებით განსახორციელებლად აუცილებელია შეიქმნას „სამუშაო“ კანონები, რომლებიც მიზნად ისახავს საქართველოში გამჭვირვალე კრიპტოვალუტის ბაზრის შექმნას და რაც მთავარია, კრიპტოვალუტაში განხორციელებული ტრანზაქციების გაკონტროლებას.

References:

1. BOOKER B. Why is Bitcoin Going Up? (And will it continue...) <https://99bitcoins.com/why-is-bitcoin-going-up/>
2. Clinch M. Bitcoin recognized by Germany as ‘private money’// CNBC. 18 January 2014
3. Cocco L, Marchesi M (2016) Modeling and Simulation of the Economics of Mining in the Bitcoin Market. PLoS ONE 11(10): e0164603. doi:10.1371/journal.pone.0164603
4. Greenberg, A. Collected Quotations of The Dread Pirate Roberts, Founder of Underground Drug Site Silk Road And Radical Libertarian // Forbes. 2013-04-29.
5. Murphy E. Bitcoin: Questions, Answers, and Analysis of Legal Issues// Congressional Research Service No. 7-5700, 2016
6. Narayanan A., Bonneau J., Bitcoin and Cryptocurrency Technologies// Draft -2016
7. Nakamoto S. Bitcoin: A Peer-to-Peer Electronic Cash System, 2008
8. Why Bitcoin is not suitable for criminals, 2015 [Electronic resource]. URL: <https://bits.media/pochemu-bitcoin-ne-podkhdit-prestupnikam/>
9. Official information portal Bitcoin [Electronic resource]. URL: <http://blockchain.info>